

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Černým, Ph. D., ve věci

žalobce: T. B., narozený X,
bytem X,
zastoupený K. T., opatrovnící, narozenou X,
bytem X,

proti
žalovanému: Ministerstvo práce a sociálních věcí,
sídlem Na Poříčním právu 376/1, 128 00 Praha 2,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 4. 2020, č. j. MPSV-2020/76523-916, sp. zn. SZ/MPSV-2019/20971-916,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě prostřednictvím své opatrovnice domáhal přezkoumání napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 4. 2020, č. j. MPSV-2020/76523-916, sp. zn. SZ/MPSV-2019/20971-916, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Úřadu práce ČR – krajská pobočka v Ústí nad Labem, Kontaktní pracoviště Ústí nad Labem (dále jen „správní orgán I. stupně“), ze dne 7. 1. 2019, č. j. 2342/2019/UUA. Tímto rozhodnutím správní orgán I. stupně zamítl návrh žalobce na

změnu výše přiznaného příspěvku na péči a rozhodl o poskytování příspěvku v původní výši 880 Kč.

Žaloba

2. V žalobě žalobce nejprve shrnul dosavadní průběh správního řízení a následně namítl, že nebyla provedena lékařská prohlídka jeho zdravotního stavu, což žalovaný sám uznal tím, že nechal vypracovat revizní posudek Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Praze (dále jen „Posudková komise v Praze“). Uvedl, že k jednání Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem (dále jen „Posudková komise v Ústí nad Labem“) byl žalobce pozván, ale zdravotní indispozice způsobená zubním zákrokem mu účast na jednání znemožnila a opatrovnice jej řádně omluvila a požádala o odročení. Této žádosti nebylo vyhověno. Žalobce rovněž uvedl, že se jednání Posudkové komise v Praze nemohl účastnit, neboť podle závěru ošetřujícího psychiatra MUDr. Z. by mu cesta do Prahy způsobila zhoršení jeho psychického stavu. Současně žalovaný podle názoru žalobce nevzal v úvahu, že jednání Posudkové komise v Praze se konalo v době trvání nouzového stavu a krizových opatřeních v souvislosti s pandemií COVID-19, tudíž bylo nežádoucí, aby žalobce cestoval hromadnou dopravou do Prahy. Žalobce žádal v odvolacím řízení o provedení lékařské prohlídky formou návštěvy v místě bydliště ve smyslu čl. 3 odst. 9 Metodického pokynu ředitele odboru posudkové služby pro posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí – Posuzování stupně závislosti pro účely příspěvku na péči ze dne 27. 10. 2014, č. j. 2014/9245-721, ale nebylo mu vyhověno. Odkázal v této souvislosti na judikaturu Nejvyššího správního soudu, ze které podle jeho názoru vyplývá nezbytnost přijmout vhodné opatření v konkrétním případě za účelem provedení lékařské prohlídky. V důsledku absence lékařské prohlídky byl posudek Posudkové komise v Praze vypracován podle názoru žalobce na základě nedostatečných podkladů.
3. Dále podle názoru žalobce bylo žalobou napadené rozhodnutí stiženo vadou nezákonnosti, neboť posudek vypracovaný Posudkovou komisí v Praze nesplňoval požadavky úplnosti, objektivnosti a přesvědčivosti a nic na tom nemění ani fakt, že došlo k opakovanému posouzení zdravotního stavu žalobce. Žalobce považoval posudek Posudkové komise v Praze za spekulativní, nepřezkoumatelný a vnitřně rozporný z následujících důvodů. Posudek Posudkové komise v Praze obsahuje nepravdivé konstatování, že se z jednání omluvil. K prokázání svého tvrzení odkázal na své písemné žádosti ze dne 4. 3. 2020 a 12. 3. 2020, ve kterých žalobce výslovně trval na provedení lékařské prohlídky a odůvodňoval právní zájem na jejím provedení. Dále žalobce namítl, že z posudku Posudkové komise v Praze není zřejmé, jaké závěry sociálního šetření posudková komise převzala a od jakých se odklonila. Rovněž žalovaný měl podle názoru žalobce vypracovat revizní sociální šetření v souladu s čl. 3 odst. 7 výše uvedeného Metodického pokynu. Žalovaný se rovněž opomenul vypořádat s vyjádřením žalobce ze dne 9. 4. 2020 k podkladům pro vydání rozhodnutí. Žalobce uvedl, že se posudek Posudkové komise v Praze nevypořádal s jeho námitkami proti posudku Posudkové komise v Ústí nad Labem a žalovaný s námitkami žalobce proti posudku Posudkové komise v Praze.
4. Dále žalobce namítl, že bylo chybně hodnoceno jeho zvládání základních životních potřeb komunikace, stravování, oblékání a obouvání, tělesná hygiena a výkon fyziologické potřeby, tedy celkem 5 základních životních potřeb, které mu nebyly uznány jako

nezvládnuté. Dále žalobce uvedl, že posudkový závěr byl v rozporu se závěry odborných lékařů, zejména ošetřujícího psychiatra MUDr. Z. Uvedl, že jeho závislost na péči jiné osoby byla zkoumána znaleckým posudkem z odvětví psychiatrie pro účely řízení o omezení svéprávnosti soudním znalcem MUDr. D. F. dne 21. 2. 2019. Tento posudek navíc nebyl zahrnut mezi podklady pro vydání rozhodnutí, a to bez zdůvodnění a žalovaný se s závěry v něm uvedenými opomenul vypořádat.

Vyjádření žalovaného k žalobě

5. Žalovaný k výzvě soudu předložil správní spis a písemné vyjádření k žalobě, v němž nejprve shrnul dosavadní průběh správního řízení a uvedl, že postupoval v odvolacím řízení v souladu s platnými právními předpisy. Posudková komise zasedala v odborném složení. Žalobce měl možnost být přítomen při jednání posudkové komise jak v Ústí nad Labem, tak v Praze. V omluvě z jednání posudkové komise v Ústí nad Labem opatrovnice žalobce neuvedla, že požaduje odročení a náhradní termín komise. Žalovaný trval na tom, že vzhledem k úplnosti a objektivnosti podkladů pro posouzení zdravotního stavu bylo možné posoudit zdravotní stav žalobce v jeho nepřítomnosti, o čemž v souladu s platnou právní úpravou rozhodl předseda posudkové komise. Objektivní zhoršení zdravotního stavu žalobce nebylo prokázáno. Vypracované posudky označil žalovaný za úplné, odborné a objektivní. Žalovaný v závěru navrhl, aby soud žalobu v celém rozsahu zamítl.

Replika žalobce k vyjádření žalovaného

6. V replice ze dne 10. 8. 2020 žalobce uvedl, že nesouhlasí s tvrzením žalovaného, že na své účasti na jednání posudkových komisí netrval. Žalobce opakovaně vyjádřil zájem na tom, aby mohl být osobně vyšetřen před zpracováním posudků. V případě jednání Posudkové komise v Praze žalobce výslovně žádal o přijetí vhodného opatření za účelem provedení lékařské prohlídky. Žalobce rovněž uvedl, že napadené rozhodnutí bylo založeno na nedostatečných podkladech. Dále uvedl, že se žalovaný ve svém vyjádření nijak nevypořádal s tím, že podklady pro vydání rozhodnutí nesplňovaly požadavek přesvědčivosti podle judikatury Nejvyššího správního soudu.

Ústní jednání

7. Při ústním jednání soudu konaném dne 29. 3. 2022 opatrovnice žalobce v plném rozsahu odkázala na žalobu a repliku. Dále uvedla, že žalobce po celou dobu nikdo nevyslyšel, sám není ničeho schopen, sám se nevykoupe, nevyčistí si zuby, nechodí sám ven a občas se bije pěstí do těla. Trvá to i několik dní. Opatrovnice dále uvedla, že pokud se s ní něco stane, žalobce bude muset do ústavu. Žalobce chodí pravidelně na kontroly k MUDr. Z. Žalobcovy zdravotní problémy trvají od jeho 16 let, kdy byl opakovaně hospitalizován na psychiatrii. Opatrovnice za ním musela často docházet, a byť se jeho zdravotní stav nyní ustálil, není dobrý. Opatrovnice uzavřela, že se u žalobce nic nezměnilo, není ničeho schopen, sám si nenamaze chleba a všechno mu padá.
8. Žalovaný se z nařízeného jednání včas písemně omluvil a výslovně souhlasil s projednáním věci bez jeho přítomnosti.
9. Soud provedl v souladu s § 52 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) důkaz Metodickým pokynem ředitele odboru posudkové služby pro posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí – Posuzování stupně závislosti pro účely příspěvku na péči ze dne 27. 10. 2014, č. j. 2014/9245-721.

10. Opatrovnice žalobce k důkazu předložila lékařskou zprávu MUDr. P. Z. ze dne 25. 3. 2022. Soud provedl v souladu s § 52 odst. 1 s. ř. s. dokazování čtením lékařské zprávy ze dne 25. 3. 2022.

Posouzení věci soudem

11. Napadené rozhodnutí soud přezkoumával podle části třetí dílu prvního hlavy druhé s. ř. s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ustanoveních § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první tohoto zákona. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost napadeného rozhodnutí, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
12. Soud přezkoumal v rámci žalobních námitek skutkový a právní stav věci a dospěl k závěru, že žaloba není z pohledu uplatněných žalobních námitek důvodná.
13. Smyslem zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o sociálních službách“) je úprava podmínek poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé sociální situaci prostřednictvím sociálních služeb a příspěvku na péči. Příspěvek na péči, který je předmětem řízení v dané věci, se podle § 7 téhož zákona poskytuje osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby. Tímto příspěvkem se stát podílí na zajištění sociálních služeb nebo jiných forem pomoci podle tohoto zákona při zvládání základních životních potřeb osob. Náklady na příspěvek se hradí ze státního rozpočtu. Nárok na něj má osoba, která splňuje předpoklady uvedené v § 4 odst. 1 téhož zákona (mezi účastníky není sporu o tom, že podmínky zde uvedené žalobce splňuje), která z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje pomoc jiné fyzické osoby při zvládání základních životních potřeb v rozsahu stanoveném stupněm závislosti podle § 8 uvedeného zákona, pokud jí tuto pomoc poskytuje osoba blízká nebo asistent sociální péče nebo poskytovatel sociálních služeb, který je zapsán v registru poskytovatelů sociálních služeb nebo dětský domov, anebo speciální lůžkové zdravotnické zařízení hospicového typu; nárok na příspěvek má tato osoba i po dobu, po kterou je jí podle zvláštního právního předpisu poskytována zdravotní péče v průběhu hospitalizace. O příspěvku rozhoduje krajská pobočka Úřadu práce.
14. Podle § 8 zákona o sociálních službách osoba (starší 18 let), která vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby, se považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve a) stupni I (lehká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat tři nebo čtyři základní životní potřeby, b) stupni II (středně těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat pět nebo šest základních životních potřeb, c) stupni III (těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat sedm nebo osm základních životních potřeb, d) stupni IV (úplná závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat devět nebo deset základních životních potřeb.
15. Dle § 9 zákona o sociálních službách se při posuzování stupně závislosti hodnotí schopnost zvládat tyto základní životní potřeby: mobilita, orientace, komunikace, stravování,

oblékání a obouvání, tělesná hygiena, výkon fyziologické potřeby, péče o zdraví, osobní aktivity a péče o domácnost. Při hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby se hodnotí funkční dopad dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu na schopnost zvládat základní životní potřeby; přitom se nepřihlíží k pomoci, dohledu nebo péči, která nevyplývá z funkčního dopadu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Pro uznání závislosti v příslušné základní životní potřebě musí existovat příčinná souvislost mezi poruchou funkčních schopností z důvodu nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopnosti zvládat základní životní potřebu v přijatelném standardu. Funkční schopnosti se hodnotí s využíváním zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využíváním běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení v domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku. Bližší vymezení schopností zvládat základní životní potřeby a způsob jejich hodnocení stanoví prováděcí právní předpis (§ 9 odst. 4, 5 a 6 téhož zákona).

16. Podle § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách při posuzování stupně závislosti osoby vychází okresní správa sociálního zabezpečení ze zdravotního stavu osoby doloženého nálezem vydaným poskytovatelem zdravotních služeb, z výsledku sociálního šetření a zjištění potřeb osoby, popřípadě z výsledků funkčních vyšetření a z výsledku vlastního vyšetření posuzujícího lékaře.
17. Podle § 1 odst. 4 vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách (dále jen „vyhláška č. 505/2006 Sb.“), za neschopnost zvládání základní životní potřeby se považuje stav, kdy porucha funkčních schopností dosahuje úrovně úplné poruchy nebo poruchy těžké, kdy i přes využívání zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využívání běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku nelze zvládnout životní potřebu v přijatelném standardu. Za neschopnost zvládání základní životní potřeby se považuje rovněž stav, kdy režim nařízený odborným lékařem poskytujícím specializované zdravotnické služby neumožňuje provádění základní životní potřeby v přijatelném standardu. Přijatelným standardem se rozumí zvládání základní životní potřeby v kvalitě a způsobem, který je běžný a obvyklý, a který umožňuje, aby tato potřeba byla zvládnuta bez každodenní pomoci jiné osoby.
18. Dle § 2 odst. 1 uvedené vyhlášky se při hodnocení schopnosti osoby zvládat základní životní potřeby posuzuje, zda z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je rozsah duševních, mentálních, tělesných a smyslových funkčních schopností dostatečný k pravidelnému zvládání základní životní potřeby a zda je fyzická osoba schopna rozpoznat, provést a zkontrolovat správnost zvládnutí základní životní potřeby. Přitom se přihlíží k tomu, zda dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav trvale ovlivňuje funkční schopnosti, k výsledku rehabilitace a k adaptaci na zdravotní postižení. Dle § 2a uvedené vyhlášky pokud osoba není schopna z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu zvládat alespoň jednu z aktivit, která je pro schopnost zvládat základní životní potřebu vymezena v příloze č. 1 k této vyhlášce, není schopna základní životní potřebu zvládat, a to bez ohledu na příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.
19. Podle § 16b odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení (dále jen „zákon o organizaci“) jsou posudkové komise ministerstva nejméně tříčlenné. Předsedou posudkové komise může být jen lékař. Předseda posudkové komise a tajemník posudkové komise jsou vždy zaměstnanci zařazení k výkonu práce v ministerstvu; tajemník je členem posudkové komise. Dalšími členy posudkové komise jsou odborní lékaři jednotlivých klinických oborů.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T..

20. K otázce posuzování nároků na příspěvek na péči se opakovaně vyjadřoval i Nejvyšší správní soud, a to např. ve svém rozsudku ze dne 23. 9. 2009, č. j. 4 Ads 57/2009-53, www.nssoud.cz. Z tohoto rozsudku jednoznačně plyne, že posouzení stupně závislosti osoby pro účely rozhodování o příspěvku na péči v řízení v prvním stupni i v řízení odvolacím musí vycházet z hodnocení všech podkladů uvedených v § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách, přičemž na výsledný lékařský posudek, který je v tomto řízení stěžejním důkazem, je třeba klást požadavek úplnosti a přesvědčivosti.
21. V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 3. 2021, č. j. 4 Ads 495/2019-71, je uvedeno, že pokud z podkladů lékařského posudku vyplývá, že posuzovaný některou z aktivit nutných pro zvládnutí určité životní potřeby sám a bez pomoci jiné osoby nezvládá, a orgány lékařské posudkové služby přesto takovou základní životní potřebu považují za zvládnutou, je jejich povinností tento závěr dostatečně a přesvědčivě odůvodnit. Posudek posudkové komise musí splňovat požadavek úplnosti, celistvosti a přesvědčivosti a musí se vypořádat se všemi rozhodujícími skutečnostmi. Posudkový závěr by měl být zdůvodněn a být přesvědčivý i pro soud, který nemá odborné lékařské znalosti. Posudková komise by se podle názoru Nejvyššího správního soudu měla vypořádat se všemi rozhodujícími skutečnostmi, zejména těmi namítanými posuzovaným a své posudkové závěry náležitě odůvodnit. Nejvyšší správní soud uvedl, že odvolací orgán nesmí pouze převzít závěry posudkové komise, aniž by se jimi podrobněji zabýval z pohledu tvrzených rozporů či nedostatků. Nejvyšší správní soud uzavřel, že posudek, který nesplňuje požadavky úplnosti, celistvosti a přesvědčivosti zakládá vadu řízení před správním orgánem.
22. V rozsudku ze dne 8. 11. 2018, č. j. 10 Ads 248/2017-61, Nejvyšší správní soud uvedl, že úkolem posudkových lékařů posudkových komisí Ministerstva práce a sociálních věcí je pouze posudkové zhodnocení nálezů klinických lékařů, které jsou podkladem pro posudek, a nikoli vyšetřování posuzovaných osob. Vyšetření posuzované osoby není zákonem předepsáno, orientační vyšetření při jednání je vhodné provést v případě pochybnosti o průkaznosti některého z nálezů.
23. Soud se nejprve zabýval námitkou žalobce, že posudkem Posudkové komise v Praze bylo chybně hodnoceno jeho zvládnutí základních životních potřeb komunikace, stravování, oblékání a obouvání, tělesné hygieny a výkon fyziologické potřeby, které mu nebyly uznány jako nezvládnuté.
24. Z obsahu předloženého správního spisu soud zjistil, že dne 1. 10. 2018 žalobce podal návrh na změnu výše přiznaného příspěvku na péči. Dne 14. 11. 2018 se v místě pobytu žalobce uskutečnilo sociální šetření, ze kterého vyplynulo, že žalobce nezvládá nebo potřebuje pomoc při základní životní potřebě hygieny, komunikace, orientace, péče o zdraví, osobní aktivity a péče o domácnost.
25. V posudku o zdravotním stavu žalobce ze dne 17. 12. 2018 dospěl posudkový lékař Okresní správy sociálního zabezpečení Ústí nad Labem MUDr. R. K. k závěru, že žalobce nezvládá celkem tři základní životní potřeby, a to péči o zdraví, osobní aktivity a péči o domácnost. Na základě tohoto posudku bylo vydáno správním orgánem I. stupně rozhodnutí ze dne 7. 1. 2019, č. j. 2342/2019/UUA, kterým byl zamítnut návrh žalobce na změnu výše příspěvku na péči a bylo rozhodnuto o poskytování příspěvku na péči v původní výši 880 Kč měsíčně (I. stupeň závislosti – lehká závislost).
26. Ze správního spisu soud dále zjistil, že žalovaný si nechal v souladu s § 4 odst. 2 zákona o organizaci pro účely odvolacího řízení vypracovat posudek Posudkovou komisí v Ústí Shodu s prvopisem potvrzuje I. T..

nad Labem, který byl vypracován za přítomnosti odborné psychiatricky prim. MUDr. Z. S. v nepřítomnosti žalobce dne 11. 11. 2019, při jednání posudkové komise nebyl žalobce přítomen. Žalobce však byl k jednání komise řádně pozván a dne 11. 11. 2019 telefonicky oznámila jeho opatrovnice, že se žalobce z důvodu dočasné zdravotní indispozice nemůže k jednání posudkové komise dostavit. V odůvodnění posudku posudková komise konstatovala, že žalobce nezvládá celkem 4 základní životní potřeby a to základní životní potřebu orientace, péče o zdraví, osobní aktivity a péče o domácnost. Posudková komise v Ústí nad Labem oproti posudkovému lékaři Okresní správy sociálního zabezpečení Ústí nad Labem uznala nezvládnutí základní životní potřeby orientace pro možné nepřiměřené reakce žalobce v obvyklých situacích. Posudková komise však zdůvodnila, že tato změna na stupni závislosti žalobce nic nemění. U ostatních 6 základních životních potřeb posudková komise neshledala potřebu pomoci druhé osoby, protože nebyl shledán v somatickém, smyslovém a duševním zdravotním stavu žalobce objektivní funkční korelát. Posudková komise dále připomněla, že samotný dohled neznamená, že posuzovaná osoby úkon nezvládá přiměřeně a samostatně. Posudková komise rovněž uvedla, že na základě vyžádané zdravotní dokumentace neshledala, že by došlo k zhoršení zdravotního stavu žalobce.

27. Žalobce se s posudkem Posudkové komise v Ústí nad Labem neztotožnil a žalované zaslal vyjádření ze dne 3. 12. 2019 označené jako Vyjádření k podkladům pro vydání rozhodnutí – námitky proti posudku – návrh na vypracování revizního posudku. Ve vyjádření žalobce namítal, že posudková komise neodstranila vady předcházejícího posudku posudkového lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení Ústí nad Labem a nevypořádala se s odvolacími námitkami stran zvládání základních životních potřeb žalobcem, s výjimkou základní životní potřeby orientace. Ve vyjádření žalobce dále namítal, že nebyl osobně vyšetřen posudkovou komisí a že nezvládá více základních životních potřeb než uznané čtyři základní životní potřeby, konkrétně základní životní potřebu komunikace, stravování, oblékání a obouvání, tělesná hygiena a výkon fyziologické potřeby. Dále uvedl, že není zřejmé, proč se posudková komise odklonila od závěru psychiatra MUDr. Z. a závěrů ze sociálního šetření. Žalovaná následně s ohledem na toto vyjádření žalobce požádala Posudkovou komisi v Praze o vypracování srovnávacího posudku.
28. Srovnávací posudek Posudkové komise v Praze byl vypracován za přítomnosti odborné psychiatricky MUDr. P. S. v nepřítomnosti žalobce dne 18. 3. 2020. Před jednáním posudkové komise zaslala opatrovnice žalobce Žádost o provedení zjišťovací lékařské prohlídky v místě bydliště posuzovaného ze dne 4. 3. 2020, ve kterém uvedla, že na provedení lékařské prohlídky má žalobce vážný právní zájem, ale nemůže se dostavit na vyšetření do Prahy. V odůvodnění srovnávacího posudku Posudková komise v Praze konstatovala, že žalobce nezvládá celkem 4 základní životní potřeby a to základní životní potřebu orientace, péče o zdraví, osobní aktivity a péče o domácnost. Posudková komise v Praze hodnotila zdravotní stav žalobce v souladu s posudkem Posudkové komise v Ústí nad Labem. Uvedla, že s ohledem na stupeň funkčního postižení majícího dopad na sebeobslužné schopnosti, který byl prokázán lékařskými nálezy, nebyl shledán důvod pro hodnocení většiny základních životních potřeb uvedených v odvolání jako nezvládané. Posudková komise dále uvedla, že ačkoli náležitě vyhodnotila nálezy a dokumenty doložené k odvolání, nebyly důvodem pro změnu posudkového závěru. K sociálnímu šetření Posudková komise v Praze uvedla, že toto rámcově korelovalo s výsledkem posouzení. Podle názoru posudkové komise nebyl zjištěn žádný medicínsky relevantní důvod pro nezvládání základních stravovacích činností. Žalobce se samostatně obléká,

svléká, obouvá a zouvá, nebyl zjištěn žádný důvod pro nezvládání večerního převlékání pro únavu. K tělesné hygieně posudková komise uvedla, že žalobce zvládá základní hygienu. Hybnost horních i dolních končetin je zachována. Samostatně se obslouží na toaletě, včetně provedení očisty. Posudková komise v Praze vycházela při vypracování posudku z rozsáhlých podkladů, do kterých zahrnula i podklady doložené žalobcem v odvolacím řízení, mj. i znalecký posudek z oboru psychiatrie MUDr. F. ze dne 28. 2. 2019.

29. V návaznosti na shora uvedené skutečnosti soud považuje za nutné zdůraznit, že za zvládnuté se považují i takové základní životní potřeby, jestliže jsou osobou zvládnuty v přijatelném standardu za pomoci různých kompenzačních pomůcek (francouzské hole, brýle, naslouchadla) či zvýšeném dohledu dospělé osoby nad nezletilým dítětem (příprava oblečení, naservírování jídla, připomínání mytí rukou). Tento přijatelný standard však neznamená to samé jako zvládání základních životních potřeb zcela zdravým a ničím neomezeným jedincem, snížená kvalita výkonu některých základních životních potřeb tak nemůže založit nárok na příspěvek na péči.
30. Soud v daném případě hodnotil, zda je srovnávací posudek Posudkové komise v Praze ze dne 18. 3. 2020, kterým bylo konstatováno, že žalobce nezvládá pouze základní životní potřeby orientace, péče o zdraví, osobní aktivity a péči o domácnost, přesvědčivý a úplný tak, aby nebylo pochyb o jeho objektivnosti a správnosti. Soud nemá ve věci pochyb o odbornosti komise a její způsobilosti hodnotit omezení žalobce podle právní úpravy příspěvku na péči.
31. Soud shrnuje, že posudek Posudkové komise v Ústí nad Labem ze dne 11. 11. 2019 ve spojení se srovnávacím posudkem Posudkové komise v Praze ze dne 18. 3. 2020 se opíral o dostatečné podklady, o výsledky sociálního šetření ze dne 14. 11. 2018, lékařské nálezy a další listiny předložené žalobcem v odvolacím řízení. Posudky ze dne 11. 11. 2019 a 18. 3. 2020 se vyjadřují ke všem žalobcem zpochybňovaným základním životním potřebám, závěrům ze sociálního šetření a posudkové komise své závěry dostatečným způsobem odůvodnily. Posudková komise v Praze zahrnula mezi své podklady pro rozhodnutí rovněž žalobcem předložený znalecký posudek z oboru psychiatrie MUDr. F. ze dne 28. 2. 2019. Soud tedy shledal posudek Posudkové komise v Praze ze dne 18. 3. 2020 ve spojení s posudkem Posudkové komise v Ústí nad Labem ze dne 11. 11. 2019 přesvědčivým, úplným a objektivním. Posudky posudkových komisí došlo dle soudu k dostatečné objektivizaci zdravotního stavu žalobce a jeho schopností zvládat základní životní potřeby. Námitku nedostatečného zhodnocení žalobcova zdravotního stavu tedy soud shledal nedůvodnou. Soud z těchto důvodů rovněž nepřisvědčil námitce žalobce, že se posudek Posudkové komise v Praze dostatečně nevypořádal s jeho námitkami proti posudku Posudkové komise v Ústí nad Labem.
32. Soud zdůrazňuje, že pokud došlo ke zhoršení jeho zdravotního stavu, může si žalobce opětovně požádat o změnu výše přiznaného příspěvku na péči. V rámci tohoto řízení by pak bylo znovu hodnoceno, zda je z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu rozsah duševních, mentálních, tělesných a smyslových funkčních schopností žalobce dostatečný k pravidelnému zvládání základních životních potřeb a zda je schopen rozpoznat, provést a zkontrolovat správnost zvládnutí základních životních potřeb.
33. V této souvislosti soud rovněž neshledal důvodnou námitku žalobce, že posudek vypracovaný znalcem z odvětví psychiatrie MUDr. F. ze dne 28. 2. 2019 nebyl zahrnut mezi podklady pro vydání rozhodnutí a to bez odůvodnění. Podkladem pro vydání

žalobou napadeného rozhodnutí byl posudek Posudkové komise v Praze, který mezi podklady, ze kterých vycházel, zahrnul i předmětný znalecký posudek. Posudková komise hodnotila všechny podklady v jejich vzájemném souhrnu. Soud dále poznamenává, že znalecký posudek byl vypracován pro účely řízení o omezení svéprávnosti žalobce, jedná se o dvě odlišná řízení upravená různou právní úpravou a kritéria posouzení zdravotního stavu jsou v obou případech různá. Jedná se tedy o dvě samostatná posouzení, která nelze srovnávat.

34. Dále se soud zabýval námitkou žalobce, že není zřejmé, jaké závěry ze sociálního šetření vzala Posudková komise v Praze na zřetel a od kterých se odchýlila. K tomu soud nejprve uvádí, že podle závěrů ze sociálního šetření ze dne 14. 11. 2018 nezvládal žalobce kromě Posudkovou komisí v Praze uznaných základních životních potřeb navíc základní životní potřebu tělesné hygieny a komunikace. Soud uvádí, že sociální šetření ze dne 14. 11. 2018 bylo zahrnuto mezi podklady, ze kterých Posudková komise v Praze vycházela. K základní životní potřebě komunikace posudek uvádí, že řeč žalobce „*je srozumitelná, dle sociálního šetření posuzovaný dokázal vyjádřit svoji potřebu*“ a schopnost písemné komunikace žalobce odpovídá jeho vzdělání. Posudková komise rovněž vysvětlila, že u žalobce není s ohledem na jeho zdravotní stav důvod pro nezvládání celkové hygieny. Z toho je zřejmé, že se Posudková komise v Praze zabývala rozporem mezi sociálním šetřením a závěry posudkového lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení Ústí nad Labem a Posudkové komise v Ústí nad Labem. Soud tuto námitku žalobce rovněž hodnotil jako nedůvodnou.
35. Žalobce dále namítal, že žalovaný měl nechat zpracovat revizní sociální šetření v souladu s čl. 3 odst. 7 Metodického pokynu ředitele odboru posudkové služby pro posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí – Posuzování stupně závislosti pro účely příspěvku na péči ze dne 27. 10. 2014, č. j. 2014/9245-721 (dále jen „metodický pokyn“). Soud k tomu uvádí, že čl. 3 odst. 7 uvedeného metodického pokynu má pouze doporučující charakter a demonstrativně uvádí případy, ve kterých se doporučuje provést revizní sociální šetření. Jedná se o následující případy:
 - a) Záznam o sociálním šetření, který byl proveden v řízení u správního orgánu I. stupně, nemá dostatečnou vypovídající hodnotu z hlediska zjištění schopnosti samostatného života posuzovaného.
 - b) Existují zásadní rozpory mezi sociálním šetřením a posudkem Okresní správy sociálního zabezpečení nevypořádanými lékařskými zprávami a k jejich odstranění nedostačuje vyšetření posuzovaného provedené nebo vyžádané Posudkovou komisí.
 - c) Odvolací správní orgán požaduje posouzení k datu jednání Posudkové komise a od sociálního šetření provedeného v řízení u správního orgánu I. stupně uběhlo více než 6 měsíců a lze důvodně předpokládat, že nové sociální šetření přinese nové skutečnosti.
 - d) Posudková komise zjistí, že v průběhu odvolacího řízení došlo ke změně zdravotního stavu posuzovaného s dopadem na jeho závislost na pomoci jiné fyzické osoby.
 - e) Posudková komise zjistí, že v průběhu odvolacího řízení došlo k zásadní změně přirozeného prostředí posuzovaného.
36. Z uvedených pěti případů na případ žalobce nedopadá ani jeden. Vzhledem k tomu, že žalovaný využil svou diskreční pravomoc a zpracování revizního sociálního šetření neshledal potřebným, soud shledal i tuto námitku žalobce jako nedůvodnou.

37. Dále se soud zabýval námitkou žalobce, že nebylo vyhověno jeho žádosti o provedení lékařské prohlídky v místě jeho bydliště, neboť nebyl schopen se dostavit na lékařskou prohlídku do Prahy.
38. K tomu soud nejprve uvádí, že čl. 3 odst. 9 výše uvedeného metodického pokynu, na který žalobce odkazoval, ponechává na posouzení předsedy posudkové komise, zda v případě značné diskrepance mezi závěry lékařských nálezů a zjištěními ze sociálního šetření potřebné přizvat posuzovanou osobu k jednání posudkové komise nebo provést její návštěvu členy posudkové komise v místě bydliště. Z toho vyplývá, že pokud předseda posudkové komise v případě žalobce neshledal důvody k provedení lékařské prohlídky v místě jeho bydliště, neměl povinnost jeho návrhu vyhovět.
39. K uvedené námitce soud dále připomíná, že v zákoně o organizaci je upraveno složení a usnášení posudkové komise, pravomoc předsedy posudkové komise a přítomnost třetích osob při jednání posudkové komise, přičemž v právních předpisech není výslovně uvedeno, že jednání komise při posouzení stupně závislosti osoby na pomoci jiné fyzické osoby v řízení o příspěvku na péči má být posuzovaná osoba přítomna.
40. Vzhledem ke skutečnosti, že v právních předpisech České republiky není nikde výslovně uvedeno, že jednání komise při posouzení stupně závislosti osoby na pomoci jiné fyzické osoby v řízení o příspěvku na péči musí být posuzovaná osoba přítomna, je v kompetenci předsedy posudkové komise a jejích členů, posuzovanou osobu k jednání nepozvat. Uvedené platí za předpokladu, že posudková komise má k dispozici dostatečné množství podkladů, na jejichž základě lze vyhotovit posudek, aby došlo k dostatečnému zjištění skutkového stavu podle § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. Tato námitka žalobce tedy rovněž nebyla důvodná.
41. Soud se zabýval námitkou žalobce, že se posudek Posudkové komise v Praze nevypořádal s jeho námitkami proti posudku Posudkové komise v Ústí nad Labem a žalovaný s námitkami žalobce proti posudku Posudkové komise v Praze. K tomu soud uvádí, že posudková komise v Praze na odvolací námitky žalobce, byť si lze jistě představit obsáhlejší odůvodnění, reagovala. Posudková komise v Praze provedla srovnání jak s závěrem posudkového lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení Ústí nad Labem, tak s Posudkovou komisí v Ústí nad Labem. Žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí též vysvětlil, z jakých důvodů považuje posudek posudkové komise ze dne 11. 11. 2019 ve spojení se srovnávacím posudkem ze dne 18. 3. 2019 za přesvědčivý a úplný stěžejní důkazní prostředek. Námitce nepřezkoumatelnosti posudku Posudkové komise v Praze tudíž soud nepřisvědčil.
42. Žalobce dále namítal, že posudek Posudkové komise v Praze obsahuje nepravdivé konstatování, že se z jednání posudkové komise omluvil. Žalobce ve svých vyjádřeních ze dne 4. 3. 2020 a 12. 3. 2020 uvedl, že se nemůže ze zdravotních důvodů do Prahy k jednání Posudkové komise v Praze dostavit, neboť by mu cesta způsobila zhoršení jeho psychického stavu vzhledem k jeho diagnóze paranoidní schizofrenie. V těchto vyjádřeních sice zopakoval, že žádá o provedení lékařské prohlídky v místě svého bydliště nebo v Ústí nad Labem, to však nemění nic na tom, že se z objektivních důvodů omluvil z jednání posudkové komise, jejíž konstatování tudíž není nepravdivé a námitka žalobce tedy není důvodná.
43. Na závěr se soud zabýval námitkou žalobce, že se žalovaný nevypořádal s vyjádřením žalobce k podkladům rozhodnutí ze dne 9. 4. 2020. Žalobce ve svém vyjádření namítal, že se Posudková komise v Praze nevypořádala s námitkami žalobce proti posudku Posudkové Shodu s prvopisem potvrzuje I. T..

komise v Ústí nad Labem, že nebylo vyhověno jeho žádosti o provedení lékařské prohlídky v místě jeho bydliště a konečně rozpor v hodnocení zvládání základních životních potřeb žalobcem. Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že Posudková komise v Praze vycházela primárně ze zdravotní dokumentace, hodnotila tedy zdravotní stav žalobce objektivně. K provedení lékařské prohlídky se soud vyjádřil již výše. Soud má za to, že se žalovaný vypořádal dostatečně s vyjádřením žalobce k podkladům rozhodnutí a žalobou napadené rozhodnutí dostatečně odůvodnil. Námitka tedy není důvodná.

44. Pro úplnost soud uvádí, že z dokazování čtením lékařské zprávy MUDr. P. Z. ze dne 25. 3. 2022 provedeného při ústním jednání vyplynulo, že zdravotní stav žalobce je od roku 2018 nezměněn, nebyl tedy důvod ke zvýšení přiznaného příspěvku na péči.
45. S ohledem na shora uvedené skutečnosti tedy soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. ve výroku rozsudku zamítl.
46. Současně soud podle § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce nebyl ve věci úspěšný a žalovanému náhrada nákladů řízení nepřisluší, navíc je ani nepožadoval.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty

na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 29. března 2022

JUDr. Petr Černý, Ph.D. v.r.
samosoudce